

Verksamhetsberättelse för Klimataktion Stockholm 2015

Klimataktion Stockholm är en lokalförening inom Klimataktion och består av medlemmar bosatta i Stockholms län. Föreningen bildades i juni 2008, och fick sina stadgar och vald styrelse vid ett konstituerande medlemsmöte i september 2009. I följande redovisning av verksamheten sträcker den sig i huvudsak från årsmötet 20 mars 2015 till årsmötet 18 mars 2016. Bokslut och ekonomiska transaktioner redovisas per kalenderår. Se 2015 års bokslut.

Styrelse- och övriga förtroendeuppdrag

Klimataktion har ett opinionsbildande och folkbildande uppdrag. Uppgifter som under året engagerat styrelsen särskilt mycket är regelbundna folkbildande arrangemang tillsammans med ABF, bokutgivning tillsammans med Carlssons förlag AB, klimataktivitet, aktioner och andra samarbeten tillsammans med övriga miljö- och klimatorganisationer i Stockholm. Styrelsens arbete kompletteras av olika arbetsgrupper som är öppna för alla medlemmar, inte minst arbetet inom KlimatSverige där många från Klimataktion engagerat sig. Som ordinarie ledamöter valde årsmötet följande personer:

Eva Avner (omval)

Anders Berndes (omval)

Samuel Jarrick (nyval)

Marianne Johansson (omval)

Anita Leal (omval)

Agnetha Liljesköld (nyval)

Elisabeth Lundqvist (nyval)

Nina Naim (nyval)

Rikard Rehnbergh (omval)

Karin Wahlgren (omval)

Som revisorer omvaldes Bertil Ottoson och Birger Eneroth, ingen ersättare valdes. Till valberedning valdes Eva Berlin och Jonas Fogelqvist.

Protokollförda styrelsemöten har hållits 12 gånger, varav ett tillsammans med Riksstyrelsen. Ordförandeskapet och sekreterarrollen har roterat inom styrelsen. Kassörskapet har delats mellan Karin Wahlgren t o m oktober 2015 och Eva Avner därefter.

Föreningens ekonomi

Verksamheten år 2015 resulterade i en vinst på 6617 kr. Verksamhetens omfattning pågår med de projekt som är påbörjade. Inträden och stöd från enskilda har minskat. När seminarieverksamheten övergick från Visionsseminarium till Medborgarutredning, försvann bidragen från ABF. Detta beroende av att cirkelverksamheten som är knuten till Medborgarutredningen behöver lokaler varje vecka, dessutom tillkommer seminarielokalerna. Även andra kostnader knutna till seminarierna står ABF för.

Årets budget var 160000 kr. Under verksamhetsåret hade föreningen intäkter på 163994 kr och utgifter på 157377 kr. Bokbordet har genererat överskott på 2375 kr. Saldot på plusgirot (49 95 66 – 8) var vid årets utgång 17679 kr.

Föreningen har ytterligare ett plusgirokonto (65 49 47 - 1), och separat redovisning gällande Indienprojektet för stöd till klimatorganisationen Srushtidnyans verksamhet i skolor i Mumbai. Projektet drivs med hjälp av biståndsmedel från Forum Syd sedan 2013. Klimataktions egeninsats samlas in genom enskilda bidrag. I november 2014 beviljade Forum Syd medel för en utveckling av projektet under 2015-2016, totalt 443 000 kr, med en egeninsats på 23 000 kr per år, som har samlats in under året. Årets bidrag, 217 000 kr, har förmedlats vid fem tillfällen till Srushtidnyan. Revision av projektet genomförs av en professionell revisionsfirma, Gotting Revision AB.

Medlemmar

Antal klimataktionsmedlemmar som bor i Stockholms län, och som har betalat medlemsavgift 2015 t o m mitten av februari är 223. Många beräknas ännu inte ha betalat in årets medlemsavgift. Det innebär dock f.n. en minskning i förhållande till föregående års räkning, då 272 var betalande medlemmar. Totalt finns det i Klimataktions medlemsregister 1314 medlemmar sedan föreningen bildades 2008, och av dessa bor drygt hälften (727) i Storstockholm.

Medlemsmöten

Ett medlemsmöte förutom årsmötet hölls den 9 november på ABF. Temat var Parisavtalet och klimatmarschen. Cirka 30 medlemmar deltog.

Medlemskommunikation

Skер via hemsida, nyhetsbrev och facebook.

Arbetsgruppernas verksamhet under 2015

Arbetsgruppen för samhällsplanering/trafik - Nätverket Stoppa Förbifart Stockholm

Båda arbetsgrupperna för Samhällsplanering och trafik och Energi har i praktiken gått upp i det så kallade Förbifartsnätverket.

Hela frågan om den nya motorvägen har varit politiskt död under året efter att landstinget hade vägrat förhandla med regeringen i slutet av 2014. Men föreningsnätverket har vitaliserats mycket tack vare mobiliseringen av föreningar och boende i Norra Järva. De boendes livsmiljö i Hjulsta och Akalla blir kraftig försämrad där motorvägen går i dagen. I mars genomfördes aktionen "Folkets Trafikverk" utanför och inne i Trafikverkets tillfälliga informationskontor utanför Akalla. Samma vecka pläderade Klimataktion tillsammans med en handfull andra föreningar för sitt överklagande av Stockholms stads detaljplaner för tunnelbygget i Mark- och Miljödomstolen. I maj och i september genomfördes appellmöten och demonstrationer i Tensta och Hjulsta. I juni demonstrerade nätverket tillsammans med fackliga organisationer utanför Landstingshuset mot nedskärningar i kollektivtrafiken och höjning av SL-kortet (höjningen stoppades). I slutet av september genomfördes inom ramen för KlimatSveriges "Klimatverkstäder" workshops om Förbifarten och kollektivtrafiken. Trots alla dessa aktioner har bygget av Förbifarten påbörjats genom de första tunnelsprängningarna i slutet av 2015.

Klimataktion har förvaltat en insamling av medel till en miljöjurist för att stötta de föreningar i nätverket som går vidare med olika överklaganden till Mark- och miljööverdomstolen. Över 100 000 kr har betalats in av enskilda personer. Flera debattartiklar har skrivits. En engelskspråkig variant av hemsidan har tagits fram i nätverket. Tillsammans med tre andra föreningar i nätverket har Klimataktion uppvakttat politiker från några av de styrande partierna i Stadshuset. Kontaktperson: Elisabeth Edsjö.

Bokcirkeln

Bokcirkeln för klimatböcker, och samtidigt diskussionsgrupp, har utökats under 2015 till cirka 10 deltagare. Vi har ägnat årets fem träffar åt en bok, Naomi Kleins *This changes everything* - Det här förändrar allt. Det har gett stoff åt intressanta diskussioner. Kontaktperson: Marcela Bravo.

Visionsgruppen

Under våren 2015 hade vi fem seminarier i serien som gick under namnet **Vision 1 Klot**.

2/2 **Inbildning-Utbildning-Ombildning** Flera talare och en publik på ca 50 personer. Dock väldigt få lärare. Det är tydligt att den yrkesgruppen är svår att nå i framtidsfrågor vad gäller ett samhälle inom ett klot.

2/3 **Hur ser den tillväxt ut som inte kräver tillväxt?** Här var flera talare inbjudna för att diskutera frågan. Salen var full, vilket betyder ca 80 personer. Stina Oscarson var moderator och det var i samband med det som idén med Medborgarutredningen föddes.

9/3 **Hotar reptilhjärnan klimatet?** Här kom en enormt stor publik. Brandmyndigheterna hade sagt stopp vid 80 men vi var nog 100 personer. Vi tror att folk hoppades på att få veta hur vi skulle kunna lura reptilhjärnan. De blev nog lite besvikna då det kom att handla väldigt lite om reptilhjärnan men mer om Nudging. D.v.s. hur affärer och stadsplanerare kan få oss att välja rätt utan att vi märker det.

13/4 **Stadslandet – framtidsstaden.** Tyvärr kom den minsta publik vi någonsin haft. Ca 25 personer. Det var synd för vi hade Dan Melander från Göteborg som berättade om en vision som är pågående där. Ett väldigt spännande projekt där man tar tillvara på nyanländas kunskaper i ett samarbete mellan land och stad.

4/5 **Den avfallsfria staden.** Ett mycket uppskattat seminarium med Ragnsells marknadschef och en förpackningsforskare. De gav en positiv bild på hur en sopfriare framtid ska se ut.

Medborgarutredningen.

Under hösten 2015 och våren 2016 genomför Klimataktion ihop med ABF en ny seminarieriserie med vidhängande fördjupningscirklar. Seminariernas kärnfråga är den nya verklighet som mänskligheten befinner sig i. De planetära gränserna är till stor del överskridna vilket på många sätt hotar vår långsiktiga överlevnad. Syftet med seminarierna är att belysa problematiken runt denna kärnfråga ur ett brett perspektiv. För de frågor vi vill fördjupa bildar vi studiecirklar i hopp om att finna lösningar och ge förslag på sådana. Allt dokumenteras för att efter seminarieriens och studiecirkelns slut 2016 samla allt material i en Medborgarutredning, som vi vill överlämna till politikerna.

Stina Oscarsson (regissör, kulturskribent, samhällsdebattör) lotsar oss genom alla seminarier. Medborgarutredningen ska visa politikerna att det finns en folkrörelse som vill ta klimatforskningens varningar på största allvar. Målet är att hjälpa politikerna att tänka i nya banor för att sen kunna ta de beslut, som krävs. Vi önskar att de ska känna att de har vårt stöd. Alla seminarierna ligger ute på Medborgarutredningen.se i hopp om att det kan startas liknande i övriga landet. Det har vi dock inte sett några exempel på ännu.

Program under verksamhetsåret

28/9 **Varför en medborgarutredning?** Mänsklighetens nya historiska situation måste präglas av medvetenhet om de planetära gränserna. Behovet av en ny förståelse är stort. Inledare: Kitty Ehn och Kåre Olsson. Seminariet var välbesökt. Cirka 80 personer kom och en ambitiös cirkel med många idéer startade. Eva Avner är cirkelledare.

19/10 **Vår livsstil.** Var ligger ribban för en för en hållbar konsumtion på vårt enda klot? Inledare: Birger Schlaug och Pella Thiel. Även detta uppskattade seminarium var välbesökt. Hur väljer en sin livsstil? Vad påverkar? Reklam och reptilhjärnan i samarbete? Frågor som togs med till studiecirkeln. Cirkelledare: Bo Franzén och David Jacobsson.

9/11 **Global rättvisa.** Vilken rätt har vi i västvärlden att utnyttja så stora resurser för vår materiella välfärd? Inledare: Ann-Marie Svensson och Alf Hornborg. Ett spännande seminarium med stor publik. Uppmärksamhet fick uppgiften om hur många slavar en familj i väst har som arbetar gratis dygnet runt för den. Med den frågan och ekologiska fotavtryck m.m. arbetar cirkeln som följde. Cirkelledare är Jan Strömdahl och Torbjörn Vennström.

30/11 **Jobben.** Vilka jobb skapas under omställningen till ett hållbart samhälle? Inledare: Ulf Jarnefjord och Sara Karlsson. Ett intressant seminarium som tyvärr inte fick så stor publik. Det följdes inte heller av någon cirkel. Kanske förklaringen finns att söka i seminariedeltagarna som ofta till ca 2/3 är pensionärer. Eller att många förberedde sig inför Paris.

18/1 **Land och stad.** Hur ser kretsloppet mellan land och stad ut i ett hållbart samhälle? Inledare: Pella Thiel och Göran Greider. Ett spännande seminarium, som vanligt stor publik på cirka 80 personer. En cirkel bidades med cirkelledaren Ingrid Svenkvist.

15/2 **Vårt dagliga bröd.** Hur ser en långsiktig och uthållig matförsörjning ut? Inledare: Gunnar Rundgren och Johanna Björklund. Igen ett spännande seminarium med många deltagare. Cirkeln som bildades leds av Göran Jakobsson. De två cirkelarna som startades i januari och februari har flera gemensamma frågor. Därför har de beslutat att slå sig samman och deras första gemensamma möte var den 8 mars.

14/3 **Energiomställningen** – från nödvändighet till möjlighet. Sverige har stora möjligheter att gå före i den energiomställning som är nödvändig om Parisavtalet ska bli verklighet. Om inte vi ska göra det med de förutsättningar vårt land har- vilka länder ska då göra det? Inledare Staffan Laestadius och Johan Börje.

Utöver dessa seminarier samarrangerade Klimataktion tillsammans med ABF två välbesökta seminarier före och efter Parismötet med 80 - 100 deltagare vardera. Ett 10 november med bl a Anders Wijkman, moderator Lina Hjorth, och ett 11 januari med bl a klimatambassadör Anna Lindstedt, moderator Samuel Jarrick. Kontaktpersoner: Elisabeth Lundqvist och Eva Evner.

Bokbordet

Klimataktion har en omfattande försäljning av miljö- och klimatböcker vid egna och andras aktiviteter i Stockholmsområdet. Kontaktperson: Anita Leal.

Bokutgivning

Klimataktion gav under året tillsammans med Carlssons bokförlag AB ut klimatantologin ”Att slakta en guldkalv, visioner för ett framtida samhälle”. Boken presenterades på bokmässan i Göteborg och en releasefest anordnades i Stockholm. Klimataktion gjorde ett stödköp på 100 exemplar a 130 kr/ bok. Boken säljs vid Klimataktions bokbord för 180 kr. Ett fåtal böcker var osålda vid årets slut.

Informatörerna

Gruppen ligger i träda. Återupplivas gärna av er som är skrivkunniga, bloggare, twittrare eller facebookare. Kontaktperson: Torbjörn Vennström

Klimatkärringar och Vädergubbar

Troligen felaktigt avsomnad! Slussen väntar! Kontaktperson: Katarina Nordenfalk

Kulturgruppen och Klimatfilmfestival TO FUTURE WITH LOVE 2015

Kulturgruppen har ägnat året åt filmfestivalen. Årets filmfestival 2 – 4 oktober arrangerades på inbjudan av Naturskyddsföreningen och Kulturhuset Stadsteatern i KLIMATHUSET där hela kulturhuset förvandlats till ett klimathus. Parallellt deltog To Future With Love även i STOCKmotion, Film Stockholms tävling på Filmhuset, med ett nyinstiftat pris till bästa klimatfilm på 30 000 kr. Ett femtiotal bidrag kom in varav valdes ett 1:a, ett 2:a och ett 3:e pris av vår egen jury skådespelaren Jonas Bane Klimataktions ena talesperson, och dramatikern och regissören Judith Hollander. Moderatorer vid filmvisningar och seminarier var även Samuel Jarrick och Ruth Alice Aniansson, Klimataktion andra talesperson. To Future With Love (TFWL) möjliggjordes genom generösa kulturbidrag från Stockholm stad och Stockholms läns landsting under projektledning av Katta Nordenfalk och ett ambitiöst volontärbete. Även detta år samarbetade vi med Swedwatch kring filmen *Are you listening!* från Bangladesh om klimatflyktingar och pensionsfondernas och de svenska bankernas investeringar i den fossila industrin.

Ett tjugotal prisbelönta filmer – spelfilmer, dokumentärer, barn- och konstfilm – från hela världen visades på Bio Rio, Klarabiografen och Bio Viktor, med publiksamtal och regissörsbesök. Och filmseminarier på Ekoteket. To Future With Love 2015 smygöppnade med 350.org och Jordens Vänners världspremiär på *This Changes Everything* med Naomi Klein den 27:e september på Bio Rio och avslutades den 15 november på samma biograf med en filmfrukost med *Merchants of Doubt* och forskardebatt. Årets invigningsfilm på Klarabiografen den 2 oktober var *La Soif du Monde/A Thirsty World* av Yann Arthus-Bertrand, filmaren bakom världssuccén *Home*. Filmaffischen av Daniel Bjugård hade denna gång Kulturhuset Stadsteatern som symbol i det kosmiska ögat som blivit ett samlarobjekt. Kontaktperson: Katarina Nordenfalk.

Klimataktion har också samarbetat med Scenkonstgruppen kring pjäsen *Grismanifestet*. Där har Samuel Jarrick och Jonas Bane varit moderatorer vid några publiksamtal efter föreställningen.

Jan Carlsons minnesfond

Från Jan Carlsons minnesfond utdelades under 2015 två utbildningsstipendier på 3150 kronor vardera. Det ena stipendiet gick till Karin Wahlgren för hennes outtröttliga flit och slit i klimatfrågan och för hennes aktiva engagemang i både Klimataktions riksstyrelse och stockholmsstyrelse. Hennes engagemang i det gemensamma projektet med Klimataktions systemorganisation i Indien inte att förglömma. Staffan Laestadius fick stipendiet bland annat för sitt idoga författande om klimatfrågan både i tidningsartiklar och i sin bok ”Klimatet och välfärden-mot en ny svensk modell”. Han har också verkat aktivt för att på olika sätt väcka opinion i klimatfrågan och i dessa sammanhang använt sin forskning. Kontaktperson: Anders Berndes

Indienprojektet

Ett klimatprojekt startades under 2013 med bistånd från Forum Syd. Mottagare är klimatorganisationen Srushtidnyan i Mumbai/Bombay. Forum Syd har beviljat medel för ett tvåårsprojekt som löper ut 2016. Projektet utvecklas både i Indien genom nya skolor, under året i landsbygdsskolor, och här i Sverige. Globala gymnasiet i Stockholm fortsätter sitt samarbete och utbyte med MD College i Parel, Mumbai.

Elever och lärare från MD college besökte Stockholm och Globala gymnasiet under våren. Samtidigt besökte Srushtidnyans personal Klimataktion, gemensamma aktiviteter, möten, seminarium och studiebesök arrangerades. Resultatet av Globala gymnasiets besök i Mumbai 2014 blev klart under våren. Bland annat tre dokumentärfilmer som producerades av elever från Estetiska programmet, varav två fått flera priser. Högstadieskolan Skarpatorps samarbete och utbyte med DS High School i Mumbai har under året fortskridit och fördjupats. Ett nytt utbyte och samarbete håller på att utvecklas mellan Kärrtorps gymnasium i södra Stockholm och ASP College, som ligger på landsbygden i delstaten Maharashtra. Kontaktperson: Rikard Rehnbergh.

Aktioner

I april 2015 deltog Klimataktion i en aktion med flera andra organisationer utanför Vattenfalls huvudkontor i samband med årsstämman, där Klimataktions talespersoner med flera, stilenligt klädda, agerade försäljare av kolaktier och kommunicerade med besökare till årsstämman.

24 april 2015 genomförde Klimataktion ett publikt statement i samband med Fortums flyttbara infosatsning Hot Spots för att uppmärksamma platser som redan drabbats av klimatförändringarnas effekter. Klimataktion besökte den för att uppmärksamma stockholmarna på problemet med kolkraften och uppmana till användning av andra energislag.

I februari 2016 samarbetade vi med Greenpeace i kampanjen mot Vattenfalls försäljning av de tyska kolgruvorna med en egen dag vid deras växthus utanför Näringsdepartementet. Klimataktion hade ett eget flygblad och erbjöd även klimatrådgivning samt sång av Samuel Jarrick.

Remisser och yttranden

I februari 2015 lämnades tillsammans med Fossil Free in ett Medborgarinitiativ angående divestering till Stockholms stad, med samtidig uppvaktning av miljö- och biträdande finansborgarråden. Klimataktion har tillsammans med en handfull andra föreningar överklagat Stockholms stads detaljplaner för tunnelbygget i Mark- och Miljödomstolen. I februari 2016 lämnade vi in ett remissvar gällande miljöprogram för Stockholms stad 2016-2019.

KlimatSverige

Klimataktions initiativ med stormöte för miljöorganisationer hösten 2014 för att skapa en bredare och bättre organiserad samverkan, var i fokus för flera styrelseledamöter och aktivister inte minst i Klimataktion Stockholm under 2015. Nätverket bildades formellt vid ett upptaktsmöte 7 februari 2015, då värdegrund och syfte liksom gemensamma aktiviteter under året diskuterades. Det bildades en handfull arbetsgrupper (samordning, folkbildning, aktioner, idéer, Paris, web/media). Uppföljning skedde på ett nytt stormöte i april, då nätverksorganisationernas olika kampanjer och aktiviteter under 2015 presenterades. I slutet av maj arrangerades nätverket en egen utåtriktade aktivitet, ett *Klimatpolitiskt seminarium* med representanter för Miljömålsberedningen, miljöorganisationer m fl.

Övriga nätverksaktiviteter under hösten var *Klimatverkstäder* under sista helgen i september, och le grand final – *Klimatmanifestationen TILLSAMMANS FÖR KLIMATET* den 29 nov, där ca 5000 personer deltog i Stockholm. Under hela hösten pågick ett intensivt samarbete mellan organisationer och aktivister i många olika arbetsgrupper för att planera det internationella initiativet inför Parismötet med klimatmanifestationer samtidigt över hela världen. KlimatSverige kunde också agera som underlättande och samverkande kraft för initiativ i hela landet, och totalt blev det klimatmanifestationer på 35 orter i Sverige. Klimatsamling i Göteborg och Klimathoppet i Malmö var lokala arrangörer för stora marscher. Anders Berndes samordnade hela denna kampanj. Samuel Jarrick och Ruth Alice Aniansson ledde programmet från scenen vid Norra Latin, och Jonas Bane höll i programmet vid Mynttorget. KlimatSverige var även spindel i nätet för kontakter med den internationella miljörelsen, framför allt nätverket Coalition Climat 21, där Christiane Furnkranz gjorde en stor insats. En bussresa till Paris för ett 90-tal aktivister arrangerades framför allt genom Torbjörn Vennström och flera samverkande organisationer som Jordens Vänner och Framtidsjorden. I dagsläget är cirka 70 större och mindre organisationer anslutna till nätverket KlimatSverige.

Reflektioner och slutord

I stort sett har den av årsmötet 2015 antagna verksamhetsplanen följts. Folkbildningsdelen har liksom under det föregående året varit särskilt framgångsrik, med många öppna seminarier, cirklar och gott samarbete med andra organisationer, nätverk och tankesmedjor. Särskilt ska framhållas Visionsgruppens arbete, vilket lett fram till utgivningen av en bok (se särskild rubrik) och ett fortsatt samarbete med ABF genom Medborgarutredningen.

När det gäller Förbifart Stockholm fanns för ett år sedan en förhoppning om att valet 2014 skulle lösa upp de politiska knutarna och bygget skulle stoppas eller utredas. Vi kan konstatera att vi förlorat detta slag åtminstone tills vidare. Den borgerliga majoriteten i landstinget ville inte förhandla med Stockholms stad om finansieringen och trängselskatten, vilket var den öppning som den nya regeringen erbjöd. Fyra års intensivt arbete inom ramen för nätverket SFS har dock inte varit förgäves då det lett till mycket samarbete och gemensamt ekonomiska ansvarstagande mellan föreningarna.

Klimatfilmfestivalen var även i år en ambitiös och bra satsning. Programmet var bra med hög kvalitet på filmerna, proffsig projektledning och duktiga volontärer, många hittade till Kulturhuset.

Under året har arbetet i Klimatsverige intensifierats. Det innebär att Klimataktion har utökat sitt samarbete med övriga miljö- och klimatorganisationer i Sverige.

Stockholm 2016-03-05

Eva Avner

Anders Berndes

Samuel Jarrick

Marianne Johansson

Anita Leal

Agnetha Liljesköld

Elisabeth Lundqvist

Nina Naim

Rikard Rehnbergh

Karin Wahlgren